

Nätverkstan Kultur i Väst

Medieverkstäder – en förstudie

Om en ny infrastruktur för Kultur och IT i Västsverige

Nätverkstan Kultur i Väst • Box 311 20 • 400 32 Göteborg

INNEHÅLL

1. Förord
2. Sammanfattning
3. Bakgrund
4. Förstudiens målsättning
 - 4.1 Målgrupp
 - 4.2 Förstudiens genomförande
 - 4.3 Tänkbara problem
 - 4.4 Tidplan
 - 4.5 Regional infrastruktur för att lösa uppdrag
 - 4.6 Regionalt uppdrag
 - 4.7 Nationell kontext
 - 4.8 Fördjupande motivering: behovet av digitala kollektivverkstäder
 - 4.9 Potentiella samarbetspartners med utvecklingsuppdrag
5. Internationellt samarbete
6. Översikt över fördjupande läsning
7. Förslag
 - 7.1 Nyetablering av fem Medieverstäder
 - 7.2 Målgrupp
 - 7.3 Översyn av den nationella kulturpolitiken för Medielab/Medieverkstäder
 - 7.4 Utvidgat samarbete
8. Projektets organisation
9. Dalsland
10. Fyrstad
11. Mellansjöregionen
12. Norra Bohuslän
13. Sjuhärad

"Det är en historisk tendens i informationsåldern att dominerande funktioner och processer organiseras som nätverk. Nätverken är våra samhällens nya sociala morfologi, och nätverkslogikens utbredning påverkar i hög grad funktionssätt och resultat för produktionsprocesser, erfarenheter, makt och kultur."

Manuel Castells, Nätverkssamhällets framväxt.

"Kulturen bidrar till att främja ett öppet, demokratiskt och nydanande klimat i en region, vilket stimulerar entreprenörer till lokala satsningar och utveckling av nya produkter. Genom att skapa nya former för mötesplatser; t ex nätverk mellan företagare och aktiva kulturskapare, kan kreativiteten utvecklas hos bägge parter."

Kultur för regional tillväxt, Kulturdepartementet

1.0 Förord

Den nya informationstekniken besitter fantastiska möjligheter. Rätt använd bidrar den inte bara till teknisk och ekonomisk utveckling, den bär även på ett löfte om fördjupad demokrati.

I denna studie presenteras ett förslag om att bygga upp ett nätverk av mindre men tekniskt kvalificerade medieverkstäder i västra Sverige. Sådana verkstäder skulle med små medel kunna spela en viktig roll för utvecklingen av kulturlivet i regionen. Vi tror att ett frivilligt samarbete mellan en rad sådana autonoma produktionsmiljöer – små digitala verkstäder och kulturella mötesplatser – är det bästa sättet att på ett regionalt plan ta till vara de möjligheter för kulturlivet som den nya tekniken rymmer.

Nätverkstan har, genom att under flera års tid bygga upp en sådan verkstadsmiljö i Göteborg, skaffat sig erfarenheter som vi tror kan vara till nytta vid en sådan etablering. Vi har i denna studie undersökt en rad tänkbara lokaliseringar av nya medieverkstäder. Här presenterar vi fem orter där vi funnit goda förutsättningar. En ledstjär-

na i arbetet har varit – och måste vara om projektet ska lyckas – att låta idéerna formas av lokala behov och intressen.

Det handlar om uttrycksmöjligheter och yttrandefrihet. Om att låta många röster komma till tals.

Ett tack till kulturförvaltningen vid Västra Götalandsregionen, som varit en konstruktiv samtalspartner under processens gång, och till Stiftelsen framtidens kultur och Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling som ekonomiskt möjliggjort arbetet med denna förstudie.

Sedan förstudien genomfördes 1999 har mycket hunnit hända, bl a har två delregionala Medieverkstäder startats. För att få ett arbetsdokument som tar hänsyn till detta och de erfarenheter som arbetsprocessen medfört har den ursprungliga texten justerats och redigerats.

**Göteborg i februari 2000,
reviderad upplaga januari 2003.
Anders T Carlsson
Nätverkstan Kultur i Väst**

2. Sammanfattning

Denna förstudie har genomförts under 1999 i syfte att kartlägga behov och undersöka förutsättningar för att bygga upp en regional infrastruktur av samverkande digitala kollektivverkstäder, s k medieverkstäder.

En sådan infrastruktur av kreativa mötesplatser som utgör en produktions- och kunskapsbas för konstnärer och kulturutövare möjliggör, med nya medel, ett

strukturerat och produktivt tillvaratagande av kompetens och idériokedomen inom konst och kulturlivet. Nätverks- och projektarbete samt vidareutbildning är drivkrafter som kan skapa en dynamisk medieverkstadsstruktur med förmåga att utveckla de konstnärliga och kulturella sektorerna.

Ett utökat samarbete mellan kultur-, utbildnings- och näringsliv är nycklar till lokal dynamik. Entreprenörskapets drivkrafter och den sociala ekonomins initiativ kan förhoppningsvis utgöra länkar mellan olika samhällssektorer.

Förstudien har funnit behov och stort intresse av ett etablerande på fem strategiska platser i Västra Götalands län. Förstudien föreslår efter samråd med det lokala kulturlivet fem delregionala etableringar: Dals Länged, Borås, Gerlesborg, Skövde och Trollhättan.

Regionens kulturkansli stödjer idén och Nätverkstan har fått i uppdrag att under år 2000, 2001 och 2002 etablera en verkstad årligen. Medieverkstäder har etablerats i Dals Länged och Trollhättan och etableringar planeras för 2002 – Skövde, 2003 – Borås och 2004 – Gerlesborg.

Genom att bygga upp ett regionalt nätverk av Medieverkstäder kan den befintliga infrastrukturen för kultursektorn i västra Sverige utvecklas. Det är viktigt att bygga vidare på de fungerande verksamheter som finns lokalt bl a Konstnärernas Kollektivverkstäder (KKV).

3. Bakgrund

Informationstekniken och Internet är en del av framtiden – också kulturens framtid. Denna framtid håller på att skapas, det kräver ekonomiska, tekniska och kunskapsmässiga investeringar.

I Göteborg har en grundläggande struktur byggts upp kring Tidskriftsverkstaden och tidskriften Ord&Bild. Genom Nätverkstan (www.natverkstan.net) finns dessa och andra kulturverksamheter samlade på nätet. Under hösten 1999 skapades även en fysisk arbets- och mötesplats i Lagerhuset vid Järntorget i Göteborg. Lagerhuset har blivit ett nytt publicistiskt centrum för kulturtidskrifter och små kvalitetsförlag, en miljö med stor utvecklingspotential.

4. Förstudiens målsättning

Målsättningen med förstudien formulerades 1998 i fyra punkter:

1. Undersöka om det finns behov av Medieverkstäder utlokaliserade i Västra Götalands län.

Utifrån de informations- och samtalsmöten som arrangerats delregionalt med konstnärer, kulturarbetare samt konst- och kulturorganisationer förstudien kommit fram till att det finns ett stort behov. Kultursamordnarna i Norra Bohuslän samt Dalsland och kulturnämnderna i Borås, Skövde och Trollhättan har varit samtalspartners och stött arbetet med bl a utskick via sina adressregister.

2. Kartlägga samarbetsmöjligheter och etablera kontakter där det finns intresse.

Tillvägagångssätt och resultat i slutet av rapporten, med ett kapitel per delregion.

3. Utredda hur Medieverkstäder bäst byggs upp för att bli resurscentra för så många kulturarbetare som möjligt i sitt upptagningsområde.

De förslag till lokaliseringar som lämnas baseras på möjligheter till samarbete med befintliga resurscentra som drivit liknande verksamheter eller samarbetspartners som har kunnat stärka Medieverkstadsidén utifrån egna resurser och behov.

4. Projektera ett etablerande av Medieverkstäder på de platser som visat sig ha behov och intresse av verksamheten. I förestudien föreslås fem lokaliseringar: Borås, Dals Länged, Gerlesborg, Skövde och Trollhättan.

4.1 Målgrupp

Förutom etablerade konstnärer och kulturarbetare vill vi i första hand nå de studenter som lämnar konsthögskolornas digitalt inriktade utbildningar. De saknar idag tillgång till den utrustning och de resurser skolorna har. Lokalt kommer troligen bredare samarbeten att etableras för att få en god förankring och ett gynnsamt lokalt samarbetsklimat.

Målgruppen skulle kunna breddas för att sprida de resurser som finns till ett bredare spektra, t ex den sociala ekonomins aktörer. För detta krävs ett breddat uppdrag och en finansiering som inte enbart är kulturpolitisk.

4.2 Förstudiens genomförande

Kulturarbetare, konstnärer, kulturorganisationer och kulturinstitutioner i Västra Götalands län har kontaktats. Möten har genomförts i Sjuhärad, Dalsland, Mellansjöregionen, Norra Bohuslän och Fyrstad. Det har varit såväl offentliga informations- och diskussionskvällar som föredragningar för och samtal med tjänstemän och politiker. Förstudiearbetet har haft en bred spridning. Därigenom har på flera nivåer givits gott om tid att reflektera och diskutera behov av och möjligheter att etablera och driva verksamheterna långsiktigt.

Befintliga KKV:er samt konst- och kulturföreningar har tillsammans med enskilda konstnärer bildat lokala arbetsgrupper. Kontakter har tagits för att etablera samarbete med utbildningar, kulturinstitutioner och kommuner. Därefter har förstudien undersökt vilka behov av kompletteringar som finns lokalt.

Det har blivit uppenbart att förutsättningarna för regionalt samarbete är goda, men att samtalet om hur det kan göras på bästa sätt bör breddas. Man bör även sätta in detta i ett större sammanhang i tänkandet kring regional strategisk utveckling. Den infrastruktur som projektet syftar till att etablera står i direkt relation till annan regional infrastruktur som kollektivtrafik, vägar, telekommunikationer, lokalt kunnande och regionalt och globalt strategiskt tänkande.

I mars 2001 arrangerades konferensen "Konstiga företag", av Nätverkstan, Business Region Göteborg, Framtidens Kultur och Teknikbrostiftelsen, där focus var kulturindustrins roll och funktionssätt ur ett kulturellt, samhälleligt och ekonomiskt perspektiv. En dokumentation finns på www.natverkstan.net/projekt

4.3 Tänkbara problem eller hinder för projektets genomförande

1. Ekonomiska.

Projektet är beroende av bidrag för att kunna genomföras, särskilt under etableringsfasen. Ambitionen är dock en gradvis ökande självfinansiering så att ett större oberoende kan etableras.

Kommuner, region, nationella kulturstiftelser och Statens kulturråd avgör om det är möjligt. De reaktioner som givits är positiva och det förs nu en dialog med flera parter om hur projektet ska kunna finansieras.

2. Svårigheter att hitta eldsjälar som kan vara långsiktigt drivande. Det har visat sig finnas kompetenta personer som skulle kunna ta på sig rollen som ansvariga och som tillsammans med befintliga verksamheter och det nätverk som etableras har goda förutsättningar att lyckas.

Svårigheten är att dessa personer ofta är överlastade med arbete och att förutsättningar måste skapas som får dem att prioritera ett nytt projekt eller en ny verksamhet. Även att engagera dem i en arbetsgrupp innebär att goda argument måste finnas för ett sådant engagemang.

4.4 Tidsplan

Målsättningen var ursprungligen att starta två verkstäder under hösten 2000 och ytterligare tre under hösten 2001. Detta skulle ske parallellt med kompletteringar i Göteborg för att kunna tillhandahålla avancerad utrustning och spetskompetens. Planen har idag reviderats och innebär en nyetablering per år: Dals Länged och Trollhättan 2001, Skövde 2002, Borås 2003 och Gerlesborg 2004.

4.5 Regional infrastruktur för att lösa regionalt uppdrag

För att Medieverkstäderna i Lagerhuset ska kunna utföra sitt regionala uppdrag från Västra Götalands regionen på bästa sätt förordar förstudien filialer på fem strategiska platser. Därigenom uppnås en optimal regional spridning.

Västra Götalandsregionens kulturpolitiska uppdrag till Medieverkstäderna i Göteborgs Lagerhus (som i uppdraget benämns kollektiva Nätverkstan), består av fyra samverkande verkstäder: Tidskriftsverkstaden, Digitala Bildverkstan, Webbverkstan samt Digitala Videostudion, som drivs av tre olika juridiska personer: Tidskriftsverkstaden, Digitala Bildverkstan och Nätverkstan.

(Länkar till alla verkstäder i regionen finns på www.natverkstan.net/medieverkstader)

De nya medieverkstäderna drivs, efter en etableringsfas på två år, som en egen juridisk person och bör ha en basutrustning och en ansvarig som fungerar som handledare.

Verkstäderna delar med fördel på ett antal resurser, t ex organisationsutvecklare, dataansvarig, ekonomisk administration, internetserver, dokumentationsdatabas som skulle kunna kopplas till en sälj- och distributionstjänst samt en kurs- och utbildningsansvarig.

Medieverkstäderna i Göteborgs Lagerhus skulle kunna fungera som nav och central resurs för de regionala verkstäderna, bl a genom att förmedla kunskaper och teknik samt genom att samordna större gemensamma projekt och konferenser.

Planeringsarbete för en regional kulturportal pågår f.n. på Västra Götalandsregionen. Ett nätverk av Medieverkstäder ger det arbetet en gynnsam bas för insamlande av information samt utbildning i användandet av Internat för marknadsföring.

4.6 Regionalt uppdrag för Kollektiva Nätverkstan år 2002

• Att vara resurscentrum för kulturarbetare och konstnärer vad gäller digital produktions- och utbildningsmiljö

• Att vara en mötesplats för samt samordna och etablera kontakter med utövare av olika konstformer och yrkesfunktioner inom kultur-utbildnings- och informationsektorn.

• Att utveckla och säkerställa fungerande distributionsnät för framställda tidskrifter och verkstädernas övriga produktion.

• Att utveckla ett internationellt samarbete på kultur- och mediaområdet

• Att tillsända KUN ett förslag över planering och geografisk

turordning vad avser etablering av kommande delregionala medieverkstäder.

• Att formulera en strategi för den framtida relationen mellan Nätverkstans roll som regionalt resurscentrum och de delregionala verkstädemas stödbehov.

För särskilda projektmedel åtager sig Nätverkstan under år 2002

• Att fortsatt stödja de två nyetablerade delregionala medieverkstäderna med målet att de ska uppnå självständig lokal organisation och finansiering inför år 2003.

• Att nyetablera ytterligare en delregional mediaverkstad.

4.7 Nationell kontext

Det nationella sammanhang som en regional verkstadsstruktur ingår i bör genomgå vissa förändringar. I dag har Crac – Creative Room for Art and Computing ett nationellt uppdrag att vara resurs för konstnärer i hela landet, det är lika orimligt att sköta ett sådant uppdrag från Stockholm som att sköta ett regionalt uppdrag enbart från Göteborg.

Förstudien föreslår därför att de digitala kollektivverkstäder som finns i Göteborg och Malmö ges nya nationella uppdrag av de kulturpolitiska beslutsfattarna.

Verkstäderna i Göteborg och Malmö har kunskaper och en väl fungerande struktur att bygga vidare på.

Nationell medfinansiering är av stor betydelse för regionala nätverk av Medieverkstäder. Det är därför av stor betydelse att nya nationella strategier utarbetas för att tillmötesgå de ändrade förhållandena inom konst- och kulturlivet.

De är viktigt för Medieverkstäderna i Västra Götaland att bygga upp närmare samarbete med en rad verksamheter:

• Crac – Creative Room for Art and Computing. Den bäst utrustade digitala kollektivverkstaden i landet. (www.crack.org)

• Tidskriftsverkstäderna i Sverige, Digitala Bildverkstäderna i Sverige och Webbverkstäderna i Göteborg och Malmö – som redan har fungerande nätverkssamarbete. (www.natverkstan.net/medieverkstader)

• Kulturnät Sverige – som har ett nationellt uppdrag att fungera som kulturportal. (www.kulturnu.se)

• Den regionala kulturportal som planeras i Västra Götaland.

• Göteborgs kulturnät (www.kulturnat.goteborg.se) och andra lokala kulturnät.

• Interaktiva institutet – med deras koppling mellan konstnärer och forskare.

• Viktoria Institutet, Göteborg – som har en koppling till både universitet och näringsliv.

• Det samarbete som redan etablerats med Fri konst och Nya Medier, Konsthögskolan Valand (bl a genom konferensen Elpub 99) och Högskolan för Film och Fotografi i Göteborg bör fortsätta. Liksom samarbetsprojekt genom intresseorganisationer som arbetar för samma målgrupp. Nya allianser kan bidra till att skapa bättre arbetsförhållanden för konstnärer och kulturarbetare i hela landet!

• Landets KKVer har långvarig erfarenhet av att driva kollektiva arbetsplatser är mycket viktiga att samarbeta med.

4.8 Fördjupande motivering: behovet av digitala kollektivverkstäder

Följande bakgrundsteckning innehåller valda delar ur en utvärderingsrapport kring kursen Fri konst och nya media vid Göteborgs som publicerades 1998. (www.valand.gu.se).

Denna utvärdering ger en mycket god bild av situationen för konstnärer som arbetar med digitala tekniker.

Utvärderingsgruppen bestod av: Carl Henrik Fredriksson, kulturskribent i Göteborgs-Posten, redaktör för Ord&Bild; Eberhard Höll, lektor vid Kungliga Konsthögskolan i Stockholm och ansvarig för data- och videoutbildningen där; Gun-Britt Jansson, konstnär, bildlärare, f.d. elev på Fri konst och nya media; Niklas Rydén,

tonsättare och skribent, lärare på Fri konst och nya media, verksam vid scenen Atalante. Nedan följer delar av deras utvärdering:

»En framgångsrik konstnärlig yrkesutövning kräver idag ofta kompetens inom fler områden än det rena bildskapandet och samarbeten mellan konstnärer från olika håll är vanliga. Detta gäller hela vägen från idé och utförande till skapandet av fungerande miljöer för presentation eller framförande. Ofta sker sådan samarbeten i informella nätverk som uppstår kring projekt, gallerier, utbildningar eller verkstäder.

Under en relativt kort tidsperiod har således nya verktyg för produktion och distribution av bild, rörlig bild, ljud, text och musik blivit tillgängliga till en rimlig kostnad i form av datorer. Dessa är idag standardverktyg för professionell produktion inom både traditionella medier som trycksaker, tidningar och böcker, och nya medier som video och Internet. Samtidigt som den nya tekniken blir allt billigare är den fortfarande så dyr att många konstnärer inte har råd att köpa den. Det finns därför ett behov bland yrkesverksamma konstnärer att få tillgång till ny teknik för att överhuvudtaget kunna pröva om och hur den går att tillämpa i deras konstnärliga arbete.

Här är det möjligt att ta fasta på nyetablerade eller traditionella institutioner som Digitala Bildverkstan och Konstnärernas kollektivverkstad. Ansatser har gjorts i den riktningen, men här finns uppenbart möjligheter att gå vidare.

Utvärderingsgruppen vill särskilt betona hur viktigt det är att eleverna kan fortsätta att utveckla sitt konstnärskap sedan de gått ut kursen. Att man efter utbildningens slut inte har haft tillgång till den utrustning som man behövt har varit ett stort problem för många av de tidigare eleverna. Det handlar framförallt om att se till att upprätta och upprätthålla kontakter med de konstnärliga och mediala organisationer som driver en verksamhet som ligger i linje med kursens inriktning och därigenom underlätta för eleverna att ta del av de resurser som finns utanför skolans väggar. Att stimulera dessa organisationer innebär också att man stärker resurserna för regionens konstnärer i stort. Möjligheterna för den sortens samarbeten understryks av det faktum att flera tidigare elever på Fri konst och nya media har fungerat som igångsättare och drivkrafter i upprättandet av konstnärliga resurscentrum utanför universitetsstrukturen.»

4.9 Potentiella samarbetspartners

Utifrån förstudiens perspektiv ingår Medieverkstäder i de regionala satsningar som är av betydelse för den framtida utvecklingen. Därför bör samtalet och engagemanget för verkstäderna breddas så att det även når utanför den kulturpolitiska sfären. Nedan följer några potentiella samarbetspartners i det arbetet:

- Projektet kultur- och medieproduktion som drivs av Business Region Göteborg är ett regionalt utvecklingsprojekt som syftar till att kraftsamla kring kultur- och medieproduktion. Projektets målsättning är att antalet verksamma inom sektorn ska öka från 9 000 till 11 500 till år 2003. Västra Götalandsregionen ska göras till en god plattform för kultur- och medieindustriell utveckling och till ett ledande utvecklingscentrum för kultur- och medieproduktion i Norden.

Ett regionalt nätverk av digitala kollektivverkstäder skulle kunna vara en viktig del av en sådan strategi.

- Stiftelsen för Kunskap och kompetensutveckling har under 1999 genomfört en förstudie om svensk upplevelseindustris möjligheter och ger där förslag till åtgärder för att förbättra situationen nationellt. Det är en ambitiös studie och handlingsplan. Delområden som musik, film, bild, foto, animation, TV-radio, Industridesign, Författarskap/publicering och New performing arts, Konst – nya medier, Datorspel/ TV-spel, Edutainment m.fl. har granskats.

KK-stiftelsen föreslår att det ska skapas eller vidareutvecklas ett antal kreativa mötesplatser (på sikt 6-8 st) på strategiska platser i Sverige. Det har visat sig finnas stora behov av detta. Det sägs att kompetensutveckling, forskning och produktion ska mötas och samverka. Det bör skapas en innovativ, gränsöverskridande verksamhet av högsta internationella klass. Det sägs att verksamheterna med fördel byggs upp i oberoende miljöer men bör samverka med högskola och näringsliv.

De digitala kollektivverkstäderna i Göteborg, Malmö och Stockholm bör samverka med eller bli en del av den struktur som etableras.

- Teknikbrostiftelsen i Göteborg. Har som målsättning att bidra till ökad tillväxt i regionen genom att tillvarata kunskap och kompetens inom högskolan för att skapa nya innovationer, groddföretag och underlätta utvecklingen bland befintliga små och medelstora företag.

Kanske kan Medieverkstäderna bli plattformar och projektbaser för lokala entreprenörer med kulturellt focus i samverkan med högskola och universitet i regionen!

5. Internationellt samarbete

Medieverkstäderna kan bli en viktig länk i ett regionalt utvecklingsarbete som ger internationellt eko. Kontakter har etablerats med bl a:

- Manchester Institute of Popular Culture och deras europeiska forskningsprojekt kring »Cultural Industries» finns redan Europeiska kontaktvägar. (www.mmu.ac.uk/h-ss/mipc/)

- Atelier Nord i Oslo – som har goda resurser och arbetar för att etablera tre samverkande verkstäder i Norge. (www.anart.no) Ett praktisk erfarenhetsutbyte kan vara värdefullt.

- NICE – Network Interface for Cultural Exchange (www.nice.x-i.net)

som samlar konstnärdrivna digitala Medieverkstäder och Medielab i norra Eurpa i ett nätverk för erfarenhetsutbyte, vidareutbildning och verksamhetsutveckling bl a genom gemensamma projekt.

Härutöver har de kulturföreningar och institutioner som jag varit i kontakt med under förstudien har i flera fall egna internationella kontaktnät. Att gemensamt bygga vidare borgar för en väl förankrad internationalisering av det regionala kulturlivet.

6. Översikt över fördjupande läsning

Några förstudier, utvärderingar och konferenser som berör och fördjupar denna förstudies ämnesområden.

- Blandade upplevelser. En förstudie, om svensk upplevelseindustris möjligheter med förslag till åtgärder, initierad och genomförd av KK-stiftelsen.

- ELPUB 99. Konferens om nya medier och elektronisk publicering som arrangerades av Nätverkstan, Valand, Sinopia, Statens kulturråd och Kulturnät Sverige 1999. Konferensen slutade i en uppmaning att belysa och förbättra situationen för konstnärer som arbetar i digitala medier. www.elpub.net Här finns bakgrund, dokumentation och länkar till många aktörer inom området.

- Skjønnheten og utstyret. Produksjonsnettverk for elektronisk basert billedkunst. Norsk kulturråd – utredning 1999. Beskriver några Europiska verksamheter med inriktning på konstnärer som arbetar i nya medier och ger förslag till hur man ska agera i Norge.

- Utvärdering av Fri konst och nya media vid Göteborgs universitet. Här sägs mycket klokt om konstnärer och nya medier. (www.valand.gu.se)

- Culture, The Cultural Industries and employment, ett arbetsdokument från EU-kommissionen från 14 maj 1998. För den som är intresserad av resonemang om hur nya arbetstillfällen skapas.

- The Cultural Production Sector in Manchester – Research and Strategy. Manchester Institute for Popular Culture, Manchester Metropolitan University. 1998 Forskning kring hur framgångsrika kulturprojekt drivs och vilken betydelse de kan ha för en stad som Manchester.

7. Förslag

I förstudien framförs flera förslag. För att ge en snabb överblick har en sammanställning gjorts.

7.1 Nyetablering av fem Medieverstäder

I denna studie presentas ett förslag om att bygga upp ett nätverk av fem mindre men tekniskt kvalificerade medieverstäder i Västra Götaland. Lokalisering föreslås ske i Dals Länged, Borås, Gerlesborg, Skövde och Trollhättan.

Det skulle innebära att varje delregion får en egen kreativ arbets- och mötesplats för konstnärer och kulturarbetare, utgångspunkt för arbetet har varit de välfungerande medieverstäder som finns i Göteborgs Lagerhus.

Tidplan: en nyetablering per år, med start år 2000.

Varje delregional Medieverkstad ska, efter en etableringsfas på två år, drivas som en egen juridisk person

Medieverkstäderna samverkar med fördel kring ett antal resurser, t ex organisationsutvecklare, dataansvarig, ekonomisk administration, internetserver, dokumentationsdatabas m.m.

Medieverkstäderna i Göteborgs Lagerhus föreslås fungera som nav och central resurs för de regionala verkstäderna, bl a genom att förmedla kunskaper och genom att samordna större projekt.

7.2 Översyn av den nationella kulturpolitiken för Medielab/Medieverstäder

Nationell medfinansiering är av stor betydelse för regionala nätverk av Medieverstäder. Det är därför av stor betydelse att nya nationella strategier utarbetas för att tillmötesgå de ändrade förhållandena inom konst- och kulturlivet.

Förstudien föreslår därför att de digitala kollektivverkstäder som finns i Göteborg och Malmö ges utvidgade nationella kulturpolitiska uppdrag. De skulle kunna bli regionala resurscentra.

7.3 Utvidgat samarbete

Det har blivit uppenbart att det finns förutsättningar för regionalt samarbete, men att samtalet om hur det kan göras bör breddas. Man bör sätta in arbetet i ett större sammanhang kopplat till lokal och regional strategisk utveckling. Ett utökat samarbete mellan kultur- utbildnings- och näringsliv är nycklar till lokal dynamik. Entreprenörskapets drivkrafter kan förhoppningsvis utgöra en brygga mellan olika samhällssektorer.

En dialog om hur konst- och kultursfären kan samspela med regionen, enskilda kommuner och näringsliv bör startas å det snaraste!

Ett angeläget regionalt projekt är att skapa en portal på

Internet för konst och kultur. Planeringsarbete för en regional kulturportal pågår f.n. på Västra Götalandsregionen. Ett nätverk av Medieverkstäder ger det arbetet en gynnsam bas för insamlande av information samt utbildning i användandet av Internet för marknadsföring.

8. Projektets organisation

Förstudien har genomförts med Nätverkstan kultur i Väst som huvudman, företaget ägs av tidskriften Ord&Bild och Tidskriftsverkstaden i Väst.

Anders T Carlsson har engagerats som projektansvarig med erfarenhet från arbetet med Tidskriftsverkstaden, Webbverkstan och Digitala bildverkstan.

Som stöd och resursbank har han haft en arbetsgrupp sammansatt av representanter från de tre nämnda verkstäderna.

Ansvarig för utvärderingen av projektet är David Karlsson, verksamhetsansvarig på Nätverkstan.

9. Dalsland

Behov av en Medieverkstad

De konstnärer, kulturarbetare samt konst- och kulturföreningar som är verksamma i Dalsland har i dag inte tillgång till några kollektivverkstadsstrukturer. Arbetet pågår emellertid i Åmål för att starta en grafikverkstad. Vad beträffar digitala resurser så finns det bibliotek som tillhandahåller arbetsstationer med internetanslutning och skrivare.

Det har i Dalsland visat sig finnas en väl etablerad samsyn om behovet av samarbete och en samlade punkt. Enigheten är stor om att en digital kollektivverkstad för konstnärer och kulturarbetare skulle fylla en viktig funktion.

Kartläggning av samarbetsmöjligheter

Kartläggningen har skett genom en föredragning för kommuncheferna på ett möte hos kommunalförbundet i Dalsland, på ett offentligt möte med kulturarbetare och organisationer på Dalslands center och därefter på två uppföljande möten med en mindre arbetsgrupp i Dals Länged. Samtal har också förts bl a med Bo Tivesten som arbetar med stadsplanefrågor på Bengtsfors kommun.

Foldrar om arrangemang och föreningar har samlats på biblioteket i Mellerud och Dals Länged.

Arbetsgruppen

Planering och projektering har skett tillsammans med: Barbro Erlandsson, kultursamordnare i Dalsland (kontaktperson); Åsa Carlsson, konstnär och grafisk designer; Erik Hopper, grafisk designer; Gunilla Grundström, rektor Stenebyskolan; Monika Efraimsson, tidskriftsmedarbetare.

Lokalisering

Dals Länged kan bli en central kulturell knutpunkt i Dalsland genom de verksamheter som samlas kring Stenebyskolan.

Arbetsgruppen har efter den samsyn om lokalisering, som etablerades på mötet på Dalslands center, kunskapsplanerna en Medieverkstad med de satsningar som Stenebyskolan planerar för att möta de studerandes behov. Att dela upp ansvarsområden och därefter projektering och drift innebär stora samarbetsvinster för bägge parter.

Skolan har idag en mycket basal digital utrustningsnivå och en låg digital kunskapsnivå hos de flesta lärarna.

Funktioner

En Medieverkstad i Dals Långed utrustas för trycksaks- och webbproduktion dessutom finns ett intresse och kunnande för multimedieproduktion som ger en lokal särprägel.

Det finns behov av tre arbetsstationer kopplade i ett nätverk med en scanner, en CD-brännare, ett digitalt ritbord och en laserskrivare. Det ger med en internet-uppkoppling ett användbart verktyg för produktion, kommunikation och informationsspridning.

Stenebyskolan satsar på Cad och 3D-program samt för en arbetsstation för fyrfärgsrepro, utrustad med lämplig scanner, skrivare och annan kringutrustning.

Medieverkstadens och Stenebyskolans resurser lokaliseras i angränsande rum för att kunna samutnyttjas.

Hård- och mjukvara presenteras i separat uppställning/budget (framtagen inför och diskuterad på arbetsgruppsmötet 991102).

Lokaler

Flerta lämpliga lokaler finns i anslutning till skolan. Det kommer inte att innebära något problem.

Andra viktiga resurser

Projektet »En hel del» som arbetat med att skapa ett nätverk för designutveckling tillsammans med högskolor, näringsliv och kommuner kan tillföra kunnande och kontakter. Projektet är en möjlig samarbetspartner för alla lokala verkstäder, men kopplingen blir särskilt tydlig i anslutning till Stenebyskolan. Medieverkstäderna skulle i mån av plats kunna erbjuda arbetsstationer till tillfälliga praktikanter från andra delar av regionen.

I samverkan med Östfold Bedriftsrådgivning A/S Norge, Film i Väst och Stenebyskolan genomförs en förstudie om att förlägga en animationsutbildning till Stenebyskolan. Det skulle generera en viktig samarbetspart för en framtida Medieverkstad.

Kommunalt stöd

Kommunalförbundet Dalsland, som är samarbetsorganisation för utvecklingsfrågor för Bengtsfors, Dals Ed, Färjelanda, Mellerud och Åmål, ser betydelsen av att Dalsland gemensamt stödjer och ställer sig bakom idén att det etableras en Medieverkstad. Kontaktperson har varit Morgan E Andersson.

Ytterligare kontakter

Följande konstnärer och kulturarbetare har deltagit i möten och samtal:

K-G Bratt, konstnär; Åsa Carlsson, grafisk designer och illustratör; Kent-Åke Gustavsson, fotograf; Lars-Erik Fjellman, fotograf; Mona Falk, textilkonstnär; Erik Hopper, grafisk designer; »Curt i Smia»; Bengt Jägergren; Ulla Johannesson; Thomas Andersson; Bengtsfors och Eds biograf och filmfestivalförening, Helena Noreen; Föreningen för Dalslandslitteratur, Anita K Alexandersson; Melleruds kulturförening och Rostocks manskör, Stig Tisell; Stenebyskolan, Gunilla Grundström och Gunnar Johansson; Åmåls bluesfest och »Musik och teater i Åmål», Nils Lönnsjö; Åmåls bibliotek, Kristin Bandgren; Dalslands skrivarförening, Boel Löfgren, Karl-Erik Andersson, Rune I Bohlin, Karin Lindell och Siv Jägerung; Dalslands kommunalförbund, Barbro Erlandsson; Högskolan för design och konsthantverk och Stenebyskolan, Björn Nordén (arbetar med »En hel del» som är ett nätverk för designutveckling); AF Kultur Media, Sven Olov Andreasson.

Följande verksamhet har tyvärr inte kommit till de möten som arrangerats, men har i de flesta fall kontaktats och är intresserade:

Håbols föreläsningförening; Bygghyttan; Fröskogs kulturförening; Dals-Eds kulturförening; Gränslös kulturförening (Åmål); Konstgrafiska verkstaden i Åmål; Decibel; Steneby kulturförening; Teaterföreningen i Åmål; Stenebyskolans händer; Gustavsfors Filmförening; Dalslands Hembygdsförening; Dals Långeds Filmstudigrupp.

10. Fyrstad

Behov av en Medieverkstad

I Trollhättan finns redan i dag bra resurser för produktion av video och multimedia, men verksamheterna är främst inriktade på ungdomar och har inte som målsättning att vara kollektivverkstäder för konstnärer och kulturarbetare. Det finns därför behov av att skapa en verksamhet för konstnärer och kulturarbetare. Det skulle kunna ske genom samarbete med befintliga resurscentra och genom att en komplementär verkstad, samorganisations- och »dörröppnare», etablerades.

Kartläggning av samarbetsmöjligheter och informationsspridning

Kartläggningen har skett genom möten i Trollhättan med bl a kulturchefen, de verksamhetsansvariga för Innovatum, Medianätet Väst, M15, Riksteatern Västra Götaland och Trollhättans konsthall. Film i Väst har informerats och hänvisat till Medianätet Väst. Samordnaren för Fyrstads kulturkommitté har informerats för att sprida information till kulturcheferna i Fyrstad.

Samarbetspartners

Det finns flera viktiga samarbetspartner i området, tre av dessa är:

- Medianätet Väst. Samorganiserar videoverkstäder för ungdomar i Västra Götalandsregionen. Har sina lokaler med bl a digital videoredigering, visningsrum för video, fast internetanslutning i M15 – som är ett litet kulturhus med mest ungdomar som nyttjare. Medianätet har en lång erfarenhet av att bygga upp och driva kollektiva verkstäder och är en viktig samarbetspart både genom de kunskaper som etablerats och de resurser som finns.
- Innovatum – Kunskapens hus. Berättar genom utställningar och multimedieproduktioner om teknik- och samhällsförändringar, innovationer och lokal industrihistoria. Där kan besökaren både experimentera och lära. Innovatum har ett auditorium med ett drygt 20-tal datorer med fast internetuppkoppling och konferens utrustning. Innovatum drivet även en rad projekt bl a She-projektet med föreläsningar och workshops för unga tjejer samt 3DG som är ett multimedieprojekt.
- Trollhättans konsthall med sitt kontaktnät med etablerade konstnärer.

Arbetsgrupp

En arbetsgrupp har bildats med följande personer: Per Mauritzon, multimedieproducent, verksam vid Innovatum; Camilla Lindén, M15; Tomas Jonsson, Medianätet Väst; Charlotta Byberg, Film i Väst.

Lokalisering

Trollhättan är en central digital och mediamässig knutpunkt i Fyrstad genom de verksamheter som samlats där. Ett samtal bör föras i Fyrstad för att se om det finns konsensus om att Trollhättan är lämplig plats för en ny digital Medieverkstad.

Lokaler

Två tänkbara lokaler finns i Trollhättan:

1. I ett förenings- och teaterhus vid älvstranden.
2. I M15. Ett litet kulturhus som redan hyser en arbetsstation för digital videoredigering och har en fast internet-uppkoppling.

Funktioner

En Medieverkstad i Trollhättan skulle utrustas för trycksaks- och webbproduktion. Det finns i inledningsskedet behov av två arbetsstationer kopplade i ett nätverk med en scanner, en CD-brännare, ett digitalt ritbord, en laserskrivare och en färgskrivare. Mac för trycksaksproduktion och PC för webbproduktion.

Samarbete och långsiktigt tänkande

För att etablera bästa möjliga förutsättningar för en Medieverkstad och dess medlemmar bör samarbete etableras med institutioner och företag som har konstnärligt och kulturellt intresse. Det ger bl a förutsättningar för långsiktig samplanering och utveckling.

Behov av samverkan

För en lyckad etablering av en Medieverkstad behöver kommuner och arbetsförmedlingar arbeta tillsammans med de kulturella och konstnärliga resurser som finns för att skapa en ny sammanlänkande och komplementär nod för konstnärer och kulturarbetare. En Medieverkstad skulle förbättra möjligheterna för yrkesverksamma konstnärer och kulturarbetare i området.

Ytterligare kontakter

Följande konstnärer och kulturarbetare har deltagit i möten och samtal:

Jan-Ove Berndtsson, verksamhetsansvarig på Riksteatern Västra Götaland; Göran Vogel, chef för Konsthallen i Trollhättan; Margareta Hallin, verksamhetsansvarig på Innovatum; Christer Olsson, kulturchef Trollhättans kommun. Henrik Jonsson, konstnär och David Myrvold ska tillfrågas om de vill sitta i arbetsgruppen

Följande verksamhet har en bas i området och kan bli framtida användare: Fyrstad filmfestival och Filmstudion i Trollhättan.

11. Mellansjöregionen

Behov av en Medieverkstad

Redan 1990 skrevs det i »Förslag till Mediapolitiskt program för Skövde kommun» att det var önskvärt att skapa en medieverkstad främst för video, film och radio. Det handlade om att skapa reella förutsättningar för att utnyttja yttrandefriheten och de positiva resultat det kan medföra: »Egen programproduktion stimulerar människors eget skapande, främjar kontakter och gemenskap och ger insikter och kunskaper som underlättar förståelse och ger kritisk distans till massmedietubudet».

Sedan dess har stöd getts till lokal-TV och närradioproduktion i Skövde. Men någon Medieverkstad har inte etablerats.

Det har utöver kommunens satsningar visat sig finnas en väl etablerad samsyn om behovet av en digital kollektivverkstad för konstnärer och kulturarbetare i Mellansjöregionen.

Kartläggning av samarbetsmöjligheter

Kartläggningen har skett genom möten och samtal med kultur- och fritidscheferna i Mellansjöregionen, intendenten på Konsthallen, chefen för Stadsbiblioteket samt på ett offentligt diskussionsmöte med kulturarbetare och organisationer som hölls på Skövde kulturhus samt på ett uppföljande möte på Skaraborgs konstgrafiska verkstad. Besök och möten har också genomförts med de ansvariga på Västerhöjdsgymnasiet. Därefter har kontakter och idéutbyte främst skett via e-post.

Samarbetspartners

Två organisationer som särskilt har engagerat sig i arbetet och bildat bas för arbetsgruppen är:

- Skaraborgs konstgrafiska verkstad som är en konstnärsägd kollektivverkstad med ett sjuttioal medlemmar från Skaraborg. Det är en välutrustad och välskött koppargrafisk verkstad som även har en stentryckspress för litografi. Medlemmarnas bilder visas och säljs på plats.

Erfarenheten av att i 17 år ha drivit en kollektivverkstad för yrkesverksamma konstnärer och det kontaktnät som etablerats bör tillvaratas. Verkstaden har en föreståndare anställd på en 50% tjänst.

- Föreningen Ny musik i Skaraborg som bl a under sex år arrangerat en Bild- & Ljudfestival i Skövde. År 1999 genomfördes arrangemanget tillsammans med Skövde Filmfestival och Galleri Media. Under år 2000 arrangeras dessutom »Klingande kullen» på Kinnekulle.

Lokalisering

Det har framkommit två förslag på var en Medieverkstad skulle kunna förläggas i Mellansjöregionen: Falköping och Skövde.

Lokaliseringen måste ske så att verkstaden blir tillgänglig för så många kulturarbetare som möjligt. Den direkta närheten till kommunikationer och kulturhus i Skövde samt dess centrala placering talar till Skövdes fördel.

Falköping satsar på IT, där finns bl a Promillennium som gör digitala läromedier och är samlokaliserade med Kunskapslyftet och SFI i samma kvarter som SJ. Huset innehåller också en hel digital ljudstudio som medger professionell ljudinspelning och postproduktion. Det nystartade Kulturhuset ligger i samma byggnad.

Funktioner

Förutom utrustning för bild-, trycksaks- och webbproduktion finns ett intresse för ljudredigering som ger en lokal särprägel gentemot övriga regionala projekteringar samt ett behov av digital videoredigering från de som lämnar högskola och gymnasier och vill driva egna videoprojekt.

Det finns behov av fyra arbetsstationer kopplade i ett nätverk med en laser- och en färgskrivare ger en liten men bred produktionsbas, med en internet uppkoppling blir verkstaden ett användbart verktyg även för kommunikation och informationsspridning.

En dator för ljudredigering och multimedia produktion. En för bildrepro och trycksaksproduktion. En för webbproduktion och en för videoredigering

Lokaler

- Rosa Huset i Skövde. Där finns Skaraborgs konstgrafiska verkstad, Kulturarbetarcentrum, Skövde konstskola och galleri Lucifer. Huset ligger i direkt anslutning till kulturhuset och resecentrum. Vinden på huset är oinredd men i behov av omfattande renovering. Förslag har framförts att gårdshuset skulle vara rätt plats för ändamålen, man det har visat sig att kommunen bestämt sig för att sälja huset. Detta borde diskuteras: Rosa huset skulle kunna profileras ytterligare som kulturcentrum. På Kulturhuset i Skövde finns eventuellt ett rum som kan användas.

- Falköping. Ett kulturhus öppnade i oktober 1999. Har datakompetens och är intresserade av att en Medieverkstad förläggs där. Det finns även regionalpolitiska skäl till att välja Falköping.

Samarbete och långsiktigt tänkande

För att etablera bästa möjliga förutsättningar för en Medieverkstad och dess medlemmar bör samarbete inledas med både privata och offentliga institutioner som har konstnärligt och kulturellt intresse. Det ger bl a förutsättningar för långsiktig samplanering. Två parter är av särskilt stort intresse i en etableringsfas:

- Skövde högskola. Driver bl a ett Mediaprogram och har kompetenta lärare.

Eleverna som lämnar utbildningen saknar tillgång till bl a videoredigering.

- Västerhöjdsgymnasiet. Driver Skaraborgs bredaste medieprogram med flera sektioner: fotografisk bild, grafisk kommunikation, ljudmedier, rörlig bild och tryckteknik. På skolan finns därigenom bl a undervisnings-salar både i Mac och PC miljö, TV-studio, visnings-sal för video, en radiostudio som används av skolan på dagtid och för föreningslivets närradio-sändningar på kvällstid. Ljudredigeringsutrustningen ska utvecklas under år 2000.

Den kompetens som finns bland lärare och den utrustning man förfogar över skulle direkt kunna få stor betydelse för en Medieverkstad, bl a för kurser och utbildning. Medieprogrammets ansvarige Johan Rahmberg och rektor Douglas Hjalmarsson är intresserade av samarbete. Kontakterna med ett kulturellt intresserat gymnasium och dess ledning, lärare och elever kan komma att bli mycket viktiga.

I källaren finns skolans dataförening. De arrangerar årligen två »hackerdagar» då hundratals dataintresserade får låna skolans lokaler för att kunna träffas. Det ger förutsättningar för förnyring genom att t ex tillhandahålla praktikplatser.

Skolan arrangerar även en årlig kulturvecka som leds av konstnären Erling Öhrnell.

En viktig samarbetspart i sammanhanget är Digitala bildverkstan i Örebro. Denna har byggts upp i anslutning till konstgrafiska verkstaden och är därigenom tillsammans med Digitala bildverkstan i Luleå den digitala verkstad som direkt har mycket gemensamt med Skövde.

Andra viktiga resurser i sammanhanget är Läromedia Väst, tidigare AV-central som utbildar i nya medier, Konstmuseet i Skövde samt Rolfs tryckeri, ett av Sveriges främsta tryckerier.

Kommunalt stöd

Skövde kommun är mycket positiva till en etablering av en Medieverkstad och driver nu frågan om kommunalt samarbete i Mellansjöregionen.

Under »Jubileumsåret Skövde 600 år – 2001» kommer en rad projekt att lyftas fram. Detta tillfälle kan användas för att etablera en nystartad Medieverkstad i medvetandet hos de som tar del av information om evenemangen.

Man skulle t ex kunna lyfta fram kontinuitet – konstnärligt skapande och nyheter som digital teknik tillsammans – och hur de kan samexistera och ge varandra nya möjligheter.

Ytterligare kontakter

Fler organisationer och föreningar har deltagit i möten och samtal och ger en bas för en etablering av en Medieverkstad:

Pennstumpen, skrifvarförening i Skövde; Galleri Lucifer, galleri som drivits i cirka tjugo år i Skövde; Forsviksbruk, industrihistoriskt museum; Kulturhuset i Falköping, nystartat med scen, utställningslokal och kafé; Kulturhuset i Skövde, representanter från bibliotek samt konsthall; Regionbiblioteket Västra Götaland, bedriver bl a skrifvarverkstäder för barn; Västerhöjdsgymnasiet, driver mediaprogram och tryckeriutbildning; KRO Skaraborg.

Följande verksamhet har inte kommit till de möten som

arrangerats, men är viktiga att engagera i arbetet:

Kulturarbetarcentrum, Litografiska verkstaden i Tidaholm samt Skövde Filmfestival.

12. Norra Bohuslän

Behov av en Medieverkstad i Gerlesborg

De konstnärer, kulturarbetare samt konst- och kulturföreningar som är verksamma i Norra Bohuslän har i dag inte tillgång till någon digital utrustning på Konstnärernas kollektivverkstad i Bohuslän eller på Gerlesborgsskolan.

Det har visat sig finnas en väl etablerad samsyn om behovet av utrustning och kunnande för digital produktion i Norra Bohuslän. Bland annat visades genom en enkätundersökning av Länskonstnär Malin Sellman 1996, ett mycket stort behov av vidareutbildning och produktionsresurser för digitala media.

I Tanum, Sotenäs, Munkedal och Strömstad bor ca 150 yrkesverksamma konstnärer som är anslutna i ideella föreningar och organisationer. Behovet inom den här yrkesgruppen av digital kompetensutveckling är mycket stort.

Kartläggning av samarbetsmöjligheter

Kartläggningen har skett genom ett möte med de kommunala kulturcheferna i Norra Bohuslän och den kulturansvariga på arbetsförmedlingen i Tanumshede, på ett offentligt möte med kulturarbetare och organisationer, vid besök på Gerlesborgsskolan samt på två möten med en mindre arbetsgrupp.

Samarbetspartners

Det finns flera viktiga samarbetsparter i området, fyra av dessa är:

- Gerlesborgsskolan som startades 1944 och utbildar i måleri, teckning, skulptur och grafik har även ett brett utbud av föredrag, utställningar och konserter. Studierna bedrivs som årsstudier med ca. 30 elevplatser och som löpande kortkurser inom vitt skilda konstnärliga områden. Detta har gjort Gerlesborg till en betydelsefull kulturell mötesplats. Skolan planerar nu att införa digitala moment i vissa kurser och att ta fram helt nya kurser. Skolan har idag en mycket basal digital utrustningsnivå och ett relativt lågt digitalt kunnande hos sina lärare.

- Konstnärernas kollektivverkstad (KKV) i Bohuslän är en ideell serviceorganisation för konstnärer och konsthantverkare som startades 1980. KKV har verkstäder för sten, trä, textil, keramik, grafik samt en monumentalverkstad och en ateljé. Stenavdelningen är den enda i sitt slag i Sverige. Erfarenheten av att i tjugo år ha drivit en kollektivverkstad för yrkesverksamma konstnärer och det kontaktnät som etablerats bör tillvaratas. Att komplettera den verksamhet som bedrivs på KKV med digital produktion skulle skapa nya möjligheter för konstnärerna att skissa, framställa original och marknadsföra sig.

- Konstvandring i Ranrike (KVIRR) är en årligt återkommande öppen ateljéutställning under påskhelgen med ca 45 deltagande konstnärer. Den har stor betydelse för konstnärernas möjligheter att marknadsföra sig själva och sina produkter. Förra året hade KVIRR ca. 6000 besökare. Bland KVIRRS medlemmar finns ett stort behov av att digitalt komplettera denna marknadsföring (och försäljning) via bl a Internet.

- Föreningen Konstsilon är en ideell organisation och nätverk för konstnärer i norra Bohuslän att möta andra konstnärer, bjuda in föreläsare, anordna musik- och teaterevenemang och arrangera utställningar. Föreningen har under två års tid framgångsrikt bedrivit denna verksamhet i den stora silon i Fjällbacka, som numera är riven. Föreningen arbetar nu på att få ta över det nedlagda fiskauktionshuset i Grebbestad.

Arbetsgrupp

En arbetsgrupp har bildats med följande personer: Lotta

Brusk, kulturproducent i Norra Bohuslän; Simon Ros, grafiker; Anette Junebro, bildkonstnär, webbdesigner; Ulla Randén, keramik, programmerare Volvo Personbilar; Magnus Lemark, kultursekreterare på Gerlesborgsskolan; Malin Sellman, länskonstnär.

Lokalisering

Gerlesborg är en central kulturell knutpunkt i Norra Bohuslän genom de verksamheter som samlats kring Gerlesborgsskolan och KKV Bohuslän. Det råder ingen tvivel om att det är rätt område för en etablering.

Lokaler

Det finns åtminstone två tänkbara lokaler:

1. I de lokaler som KKV-B planerar att köpa av Gerlesborgsskolan, dvs i den nuvarande konsthantverksbyn.
2. I den av skolan hyrda ateljévåningen på Musselina, ett företagarhus i Bovallstrand (ca 4 km från Gerlesborgsskolan). Kommunen som äger fastigheten planerar att fortsatt bedriva uthyrning av ateljéplatser där.

Funktioner

En Medieverkstad i Gerlesborg utrustas för trycksaks- och webbproduktion dessutom finns ett intresse för videoredigering och att kunna skulptera i 3D-program. Det finns i inledningskedet behov av fyra arbetsstationer kopplade i ett nätverk med en scanner, en CD-brännare, ett digitalt ritbord, en laserskrivare och en färgskrivare.

Samarbete och långsiktigt tänkande

För att etablera bästa möjliga förutsättningar för en Medieverkstad och dess medlemmar bör samarbete etableras med institutioner och företag som har konstnärligt och kulturellt intresse. Det ger bl a förutsättningar för långsiktig samplanering och utveckling. Några möjliga samarbetsparter:

- Komvux Tanum har bland annat intresse av att samarbeta kring kortare och längre kurser och skulle då bl a kunna bidra med finansieringen av lärare. Komvux Tanum har kunskande och utrustning inom flera digitala områden.
- Grebbestads folkhögskola och LIV-projektet är två andra potentiella samarbetspartners.
- Stenebyskolan kommer att skaffa utrustning för Cad och 3D och har intresse av samarbete.
- Digitala bildverkstan i Örebro. Har byggts upp i anslutning till konstgrafiska verkstaden och har därigenom mycket gemensamt med Gerlesborg. Erfarenheter bör kunna utbytas.

Lokal utveckling kräver infrastruktur

I Gerlesborg finns möjligheter att skapa en lokalt och infrastrukturerat betydelsefull verksamhet som kan tillföra ett mer värde, utöver det direkta syftet, till trakten och regionen.

I den processen behöver kommuner, arbetsförmedling och utbildningsanordnare arbeta tillsammans med de kulturella och konstnärliga resurser som finns.

En Medieverkstad kommer tillsammans med Gerlesborgsskolans och KKV:s långsiktiga arbete att förbättra möjligheterna för yrkesverksamma konstnärer och kulturarbetare i området.

Nya projekt

Arbetsgruppen har planer på att skapa en informationsbank där kompetensen hos konstnärer och institutioner kan samlas. Här skulle information om kultur och konst i norra Bohuslän samlas och en dansare hitta sin producent, ett galleri sin konstnär, en skola finna kulturinslag för sin pedagogiska verksamhet och turister få en bred och samlad bild av kulturutbudet.

Ytterligare kontakter

Följande konstnärer och kulturarbetare har deltagit i möten och samtal: Gunnar Bäck, teaterforskare och drivande i Frilandsskolan; Lisa Sigfridsson, bildkonstnär och Art Director; Mats Nordlund, bildkonstnär; Ann Carlsson-Korneev, skulptör; Fredrik Larsson, årselev Gerlesborgsskolan; Catharina Göransson; Kerstin Sundberg, textil bildkonstnär; Lillemor Sörman, fd. medredaktör café Existens, marknadsförare; Tora Windahl, gymnasielärare och layoutare; AnnaLena Ödmark, bildkonstnär; Ingelis Nordqvist, bildkonstnär

Följande verksamhet har en bas i området och kan bli framtida användare: Sotenäs Teaterateljé, teaterproduktion, Hunnebostrand; Föreningen Bohuslänska Hus, ekologisk anpassning och tillvaratagande av bohuslänsk byggradition; Täcklebo Broderiakademi, ett nätverk av textilkonstnärer med inriktning på broderikonsten; Frilandsskolan – ett projekt om lärande och lärlingsverksamhet, där man använder den lokala kompetensen för kultur, miljö och natur; Wingate Filmproduktion AB, ett produktionsbolag för animerad och dokumentär film, datorbaserad 3D kompetens; Föreningen Allmogebåtar, utbildar, renoverar och bygger träbåtar i traditionell bohuslänsk eller norsk stil.; Lokstallarna i Strömstad, galleri och utställningshall för samtida och dåtida konst.

13. Sjuhärad

Behov av en Medieverkstad

De konstnärer och kulturarbetare som är verksamma i Sjuhärad har i dag inte tillgång till någon kollektiv digital utrustning.

Det har visat sig finnas en samsyn om behovet av utrustning och kunskande för digital produktion i Borås.

Kartläggning av samarbetsmöjligheter

Kartläggningen har skett bland annat genom ett möte med de kommunala kulturcheferna i Sjuhärad, på ett offentligt möte med konstnärer, kulturarbetare och organisationer samt på två möten med en mindre arbetsgrupp.

Samarbetspartners

Två organisationer har visat stort intresse för samarbete:

- Borås Konstgrafiska Verkstad som är en ideell kollektivverkstad med verkstäder för litografi och grafik samt en tryckpress. Föreningen startades 1974 och har idag ca 45 medlemmar. Verkstaden har ingen anställd, arbetet sker ideellt och ibland med lön på timbasis t ex när man arrangerar kurser.

Erfarenheten av att i över tjugo år ha drivit en kollektivverkstad för yrkesverksamma konstnärer och det kontaktnät som etablerats bör tillvaratas.

- Kulturföreningen Tåget bedriver kulturell och konstnärlig verksamhet för ungdomar man har replokaler, inspelningsstudio, fotolabb, keramikateljé, kameror och utrustning för digital videoredigering samt ett antal arbetsstationer med fast Internetförbindelse. Tåget har också kursverksamhet och ett eget café. Tågets erfarenhet av att driva kollektiva verkstäder, arrangera kurser och en fungerande mötesplats är viktiga komponenter att ta till vara.

Arbetsgrupp

En arbetsgrupp med följande personer har etablerats: Peter Grönberg, journalist; Björn Bredström, konstnär; Björn Eriksson, konstnär; Anna Mattsson, konstnär; Hasse Brännmar, verksamhetsansvarig på föreningen Tåget.

Lokalisering

Borås är genom de kulturella och konstnärliga verksamheter som bedrivs där en kulturell knutpunkt i Sjuhärad. Borås är därför den lämpligaste platsen för att etablera en verkstad i området.

Lokaler

Det finns två platser som arbetsgruppen besökt, Konstgrafiska verkstaden och kulturföreningen Tåget. Grafiska verkstaden har sina lokaler i en barack på ett industriområde, vilket innebär för stor inbrottsrisk, däremot finns bättre lokaler som brukar hyras för kurser i en intilliggande byggnad.

Föreningen Tåget förfogar för närvarande över bra lokaler med flera mindre rum och en fast internet-förbindelse.

Att dra gemensam nytta av de båda verksamheternas resurser vore troligen den bäst lösningen. Kanske är en flytt till gemensamma lokaler möjlig? Det finns ännu inget beslut om var en verkstad ska etableras.

Funktioner

En Medieverkstad i Borås utrustas för trycksaks- och webbproduktion dessutom finns ett intresse för videoredigering.

Det finns i inledningsskedet behov av tre arbetsstationer kopplade i ett nätverk med en scanner, en CD-brännare, ett digitalt ritbord, en laserskrivare och en färgskrivare. Inledningsvis kan troligen Tågets videoredigering användas.

Samarbete och långsiktigt tänkande

För att etablera bästa möjliga förutsättningar för en Medieverkstad och dess medlemmar bör samarbeta inledas med institutioner, företag och verksamheter med konstnärligt och kulturellt intresse. Det ger bl a förutsättningar för långsiktig samplanering och utveckling på en mindre ort.

- Digitala bildverkstan i Örebro. Har byggts upp i anslutning till konstgrafiska verkstaden och har därigenom mycket gemensamt med Gerlesborg. Erfarenheter kan även utbytas med Gerlesborg och Skövde som har en liknande bas för en framtida digitalt utbyggd verkstad.

- Medianätet Väst. Har byggts upp och fungerar som samarbetsorganisation för ett antal verkstäder som tillhandahåller videoredigering till ungdomar i regionen.

Lokal utveckling kräver infrastruktur och samarbete

I Borås och Sjuhärad finns möjlighet att skapa en infrastrukturellt betydelsefull verksamhet som kan tillföra ett mervärde till de verksamheter som finns idag.

Vid uppbyggandet av en ny digital knutpunkt som kompletterar och vidareutvecklar befintliga verksamheter bör kommuner, arbetsförmedlingar och utbildningsanordnare arbeta tillsammans med de kulturella och konstnärliga resurser som finns för att skapa en livskraftig struktur.

Ytterligare kontakter

Följande konstnärer och kulturarbetare har deltagit i möten och samtal och ger en bas för en etablering av en Medieverkstad: Christina Lindberg, konstnär; Mikael Varela, bildkonceptkonstnär; Elisabeth Liljegren, kulturföreningen Tåget; Håkan Tolleson, redaktör för tidskriften

Kulturnytt; Thomas Lundgren, skrivare; Lotta Backman, konstnär; Elisabet Haglund, museichef Borås konstmuseum; Marie Louise Weise, informatör Borås konstmuseum; Ami Lööf, kultursekreterare i Borås kommun; Bengt Wahlgren, ordförande i Kulturnämnden i Borås.

Följande verksamhet har en bas i området och blir, som det ser ut nu, framtida användare av en Medieverkstad:

Borås Litterära Magasin – Passus; Föreningen Poetry slam; Förlaget Hässleakademien; Erik Beckman-sällskapet.

